

การศึกษาสำนวนจีนที่มีคำบอกสีเหลือง (黄) : หน้าที่ ความหมาย และลักษณะการใช้
**A Study of Chinese Idioms Containing the Word
 "Yellow"(huáng) : Functions, Meanings and Usage**

สุนทรี ศรีวันทนิยกุล¹

SUNTAREE SRIVANTANEYAKUL

School of Liberal Arts, Phayao University

E-mail: suntaree.sr@up.ac.th

ดารุณี บุญครอง²

DARUNEE BUNKRONG

School of Liberal Arts, Walailak University

E-mail: daruneebunkrong@gmail.com

Received: 8 April 2025 / Revised: 4 May 2025 / Accepted: 21 May 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องการศึกษาสำนวนจีนที่มีคำบอกสีเหลือง (黄) : หน้าที่ ความหมาย และลักษณะการใช้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหน้าที่ และความหมายของคำบอกสีเหลือง (黄) ในสำนวนจีน รวมถึงศึกษาลักษณะการใช้สำนวนจีนที่มีคำบอกสีเหลือง (黄) ผู้วิจัยได้รวบรวมสำนวนจีนที่มีคำบอกสีเหลือง 147 สำนวน จากฐานข้อมูล จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ 1. พจนานุกรมภาษาจีนสมัยใหม่ (现代汉语词典) 2. พจนานุกรมสำนวนจีน (成语大词典) 3. เว็บไซต์สำนวนจีน www.cidianwang.com จากการศึกษาวិจัยพบว่า คำบอกสีเหลือง (黄) ในสำนวนจีนทำหน้าที่เป็นบทขยายนามมากที่สุด รองลงมาคือ ทำหน้าที่เป็นกรรม ทำหน้าที่เป็นบทกริยา และทำหน้าที่เป็นภาคประธาน ตามลำดับ หน้าที่ของคำบอกสีเหลือง (黄) ในสำนวนจีน มีผลต่อความหมายอย่างมีนัยสำคัญ คือ เมื่อคำบอกสีเหลือง ทำหน้าที่เป็นบทขยายนาม จะเป็นการแสดงลักษณะสีของคน สัตว์ สิ่งของ และธรรมชาติ และมีความหมายแฝงอื่น เช่น ความขบเซ้า เกาแก็ เป็นต้น เมื่อทำหน้าที่เป็นกรรมหรือประธาน คำบอกสีเหลือง 黄 สามารถแทนสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่ใช่คำบอกสี เช่น สุนัข ม้า ทองคำ ชื่อของสมุนไพรจีน ชื่อของแร่ธาตุ ความดี ชนชั้นสูง และเมื่อทำหน้าที่เป็นบทกริยา คำบอกสีเหลือง 黄 อาจหมายถึงการเปลี่ยนแปลงของช่วงเวลาหรือฤดูกาล จากการวิเคราะห์พบว่าสีเหลืองในสำนวนจีนสะท้อนถึง 9 ความหมายหลัก ด้วยกัน ได้แก่ 1) ความเก่า ทุตรโทรม หรือขัดสน 2) เวลา ช่วงเวลา หรือฤดูกาล 3) แห่ 4) แม่น้ำฮวงโห 5) ความดี คุณธรรม 6) ส่วนประกอบของชื่อเฉพาะที่มีสีเหลือง 7) ทองคำ 8) คนสูงอายุหรือเด็ก 9) ความหมายที่เกี่ยวข้องกับฮ่องเต้หรือราชสำนัก อีกทั้ง

¹ สุนทรี ศรีวันทนิยกุล อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาจีน มหาวิทยาลัยพะเยา

² ดารุณี บุญครอง อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาจีน มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

งานวิจัยชิ้นนี้พบว่าพบว่ามีสำนวนจีนที่มีคำบอกสีเหลือง (黄) มีลักษณะการใช้ สำนวนแบบเป็นกลางมากที่สุด รองลงมาเป็นการใช้สำนวนในแง่ลบและแง่บวก ตามลำดับ

คำสำคัญ : สำนวนจีนที่มีคำบอกสีเหลือง หน้าที่ ความหมาย ลักษณะการใช้

ABSTRACT

The research on Chinese idioms containing the word yellow (huáng): Functions, meanings and usage patterns aims to study the function and meaning of the word (huáng) in Chinese idioms, as well as to examine the patterns of its usage. The researcher has compiled a list of 147 idioms containing the word (huáng) from three databases: 1) Xiandai Hanyu Cidian, 2) Chengyu Da Cidian, and 3) the website www.cidianwang.com. The study reveals that the word (huáng) functions most frequently as an attribute, followed by its roles as an object, predicate, and subject, respectively. The function of (huáng) in Chinese idioms significantly affects its meaning. When (huáng) functions as an attribute, it describes the color tone of people, animals, objects, and nature, often carrying additional connotations such as decay, age, or being outdated. When used as an object or subject, (huáng) can represent things that are not color-related, such as dogs, horses, gold, names of Chinese herbs, minerals, virtues, and noble classes. As a predicate, (huáng) expresses changes in time or seasons. The meanings associated with (huáng) can be grouped into nine categories: 1) age, decay, or poverty; 2) time, period, or season; 3) family name; 4) the Yellow River; 5) goodness, virtue; 6) components of specific names with yellow; 7) gold; 8) elderly people or children; and 9) meanings related to emperors or the imperial court. The study also finds that idioms containing the word (huáng) are most commonly used neutrally, followed by negative, and then positive usage.

Keywords : Chinese Idioms Yellow Functions Meanings Usage

1. บทนำ

สีเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในภาษาจีนและวัฒนธรรมจีน ซึ่งมีบทบาทในการสื่อสารที่ลึกซึ้งและมีนัยสำคัญทางความหมาย สีไม่เพียงแต่ใช้ในการบ่งบอกลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ในโลกจริง แต่ยังสะท้อนถึงอารมณ์ ความเชื่อ และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย โดยเฉพาะใน สำนวนจีน ที่มักใช้สีในการถ่ายทอดความหมายแฝงและอารมณ์ที่ซับซ้อน สีเหลือง (黄) เป็นหนึ่งในสีที่มีความสำคัญและปรากฏในสำนวนจีนหลากหลายรูปแบบ คำบอกสีเหลือง (黄) มีการใช้งานที่แตกต่างกันตามตำแหน่งและหน้าที่ทางไวยากรณ์ เช่น ในระดับคำ วลี หรือประโยค ซึ่งแต่ละการใช้งานนั้นจะสะท้อนความหมายที่แตกต่างกันไป

คำบอกสีเหลือง (黄) ในสำนวนจีน ปรากฏอยู่ต่างตำแหน่งกัน ทำหน้าที่ต่างกัน การทำหน้าที่แตกต่างกันนี้อาจแตกต่างกันในระดับคำ วลี หรือจนถึงระดับประโยค หากผู้ใช้ไม่เข้าใจหน้าที่ทางไวยากรณ์

ของคำบอกสีเหลือง (黄) ที่ปรากฏอยู่ต่างตำแหน่งและต่างหน้าที่กันนี้ จะทำให้เกิดปัญหาการทำความเข้าใจ การนำไปใช้ และการสื่อความหมายที่คลาดเคลื่อน คลุมเครือ ไม่อาจแยกแยะหรือเลือกสำนวนไปใช้ได้ อย่างถูกต้องตามความหมายที่ต้องการ เช่น สำนวน 黄粱一梦 (ความฝันชั่วเหลือง) คำบอกสีเหลือง (黄) อยู่ต้นสำนวน ทำหน้าที่เป็นบทขยายนาม หมายถึง ฝันที่ไม่เป็นจริง 飞黄腾达 (เพยหวงฟ่งทะยาน) คำบอกสีเหลือง (黄) อยู่กลางสำนวนทำหน้าที่เป็นประธาน 飞黄 เป็นชื่อม้า สำนวนนี้มีความหมายว่า การประสบความสำเร็จอย่างรวดเร็ว เหมือนม้าที่เพยหวาน 数白论黄 (ถกเหลืองเถียงขาว) คำบอกสีเหลือง (黄) อยู่ท้ายสำนวน ทำหน้าที่เป็นกรรม หมายถึง ทองคำ สำนวนมีความหมายว่า จุกจิกเรื่องเงิน ๆ ทอง ๆ จะเห็นได้ว่า (黄) ที่ปรากฏอยู่ในสำนวนจีนเมื่อทำหน้าที่แตกต่างกันก็มีความหมายแตกต่างกันซึ่งอาจทำให้เกิดการเลือกใช้สำนวนที่ไม่ถูกต้องตามความหมายที่แท้จริง ก่อให้เกิดการสื่อสารที่ผิดพลาดหรือเกิดปัญหาด้านการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

ในวัฒนธรรมจีนซึ่งมีการใช้สีอยู่ในแทบทุกบริบทของการดำเนินชีวิตในสังคม ชาวจีนมีสีหลายสีที่มีความหมายพิเศษ สีแดงเป็นสัญลักษณ์ของความมงคลและความโชคดี ชาวจีนมักใช้สีแดงในงานเฉลิมฉลองและเทศกาล ในขณะที่สีเหลืองเป็นตัวแทนของคุณค่าทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ นับแต่อดีตสีเหลืองมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อชาวจีน ถือเป็นสัญลักษณ์ของความร่ำรวยอำนาจและความสูงส่งมาอย่างยาวนาน ยิ่งกว่านั้นยังเป็นสีพิเศษของจักรพรรดิซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของศูนย์กลางและอำนาจ ไม่เพียงแต่มีบทบาทสำคัญในเครื่องแต่งกายและสถาปัตยกรรมของราชวงศ์เท่านั้น สีเหลืองยังมีบทบาทสำคัญในเทศกาลและกิจกรรมทางวัฒนธรรมด้วย นอกจากนี้ในหลักห้าธาตุ (五行) ซึ่งเป็นหนึ่งในแนวคิดสำคัญของปรัชญาจีน สีเหลืองยังมีความเกี่ยวข้องกับธาตุดิน (土) โดยสื่อถึงความมั่นคงและการดูแลรักษาสิ่งต่าง ๆ บนพื้นดิน โดยสีเหลืองเป็นสีที่สะท้อนถึงความอุดมสมบูรณ์และความเป็นกลางของธรรมชาติ ดิน (黄土) โดยทั่วไปหมายถึงดินที่มีสีเหลือง เช่น ดินในภูมิภาคบางแห่งของจีนที่มีลักษณะเฉพาะ ซึ่งถือเป็นสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์และการเจริญเติบโต สีเหลืองจึงเป็นตัวแทนของความอุดมสมบูรณ์ ความเจริญรุ่งเรือง และฐานที่มั่นคงในวัฒนธรรมจีน

การที่สีเหลืองถูกเชื่อมโยงกับธาตุดิน (土) จึงมีความหมายในเชิงสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับการให้กำเนิด การดูแลรักษา และการสร้างพื้นฐานที่มั่นคงสำหรับสิ่งต่าง ๆ ที่เติบโตและเจริญรุ่งเรืองในธรรมชาติและในชีวิตของมนุษย์ ในทางภาษาศาสตร์และวัฒนธรรมจีน สีเหลืองที่เกี่ยวข้องกับธาตุดินยังมีความหมายเกี่ยวข้องกับความสุข การรักษาความสมดุล และการส่งเสริมการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม การศึกษาคำบอกสีเหลืองในสำนวนภาษาจีนยังช่วยให้เราเข้าใจความหลากหลายและความซับซ้อนของการตีความในมิติทางวัฒนธรรม สังคม และประวัติศาสตร์ ได้เป็นอย่างดี

ดังนั้นการศึกษาสำนวนจีนที่มีคำบอกสีเหลือง (黄) ในประเด็นของหน้าที่ ความหมาย และลักษณะการใช้ จึงทำให้ผู้เรียนภาษาจีนสามารถเข้าใจความหมาย มูลเหตุทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนหน้าที่และลักษณะการใช้สำนวนที่แตกต่างกัน ทั้งในเชิงบวก เชิงลบ และเป็นกลาง นำไปสู่การเลือกใช้สำนวน

ได้อย่างถูกต้องตามความหมายที่แท้จริง ซึ่งจะไม่ทำให้เกิดปัญหาในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม อีกทั้งยังเป็นการเปิดมุมมองต่อแนวคิดและวิถีชีวิตของชาวจีนได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น

2. ทบทวนวรรณกรรม

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า มีงานวิจัยจำนวนไม่น้อยได้ทำการศึกษาภาษาและความหมายของคำบอกสีเหลืองซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความหมายของคำบอกสีเหลืองในภาษาจีนโบราณ และภาษาจีนปัจจุบัน มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องคือ เจิงเหวินชว่น (2010) พบว่าคำบอกสีเหลืองในภาษาจีนโบราณมีจุดเริ่มต้นมาจากสีของพื้นดิน และหลังจากนั้นจึงพัฒนามาเป็นสีของทองคำ คนแก่ เด็ก พิข และสัตว์ ซึ่งเป็นสีที่มีอยู่ตามธรรมชาติ และมีการเปลี่ยนแปลงความหมายในภาษาจีนปัจจุบันที่มีการสื่อความหมายในแง่บวก เช่น ขนชั้นสูง จักรพรรดิ หรือการสื่อความหมายในแง่ลบ เช่น ความล้มเหลว เรื่องทางเพศ ในงานวิจัยของหม่าหลาน (2017) ชี้ให้เห็นว่า คำบอกสีเหลืองมีความหมายแฝง 7 ประเภท ได้แก่ สีแห่งขนชั้นสูง สีแห่งความอายุน้อย สีแห่งความอัปยศ สีแห่งสิริมงคล สีแห่งความจงรักภักดี สีแห่งความร่ำรวย และสีแห่งความปลอดภัย

งานวิจัยอีกกลุ่มหนึ่งที่ศึกษาความหมายในแง่บวกและแง่ลบของคำบอกสีเหลือง เช่น งานวิจัยของหวังลี่ (2008) กุ้ยหย่งสยา (2013) และหลางคุน (2021) ซึ่งงานวิจัยทั้งสามชิ้นนี้มีผลการศึกษาวิจัยที่สอดคล้องกัน คือ การเปลี่ยนแปลงทางความหมายของคำบอกสีเหลืองในภาษาจีนจากความหมายแฝงในเชิงบวกสู่ความหมายแฝงในเชิงลบ จากผลการวิจัยพบว่าคำบอกสีเหลืองในภาษาจีนที่มีความหมายแฝงในเชิงลบได้รับอิทธิพลมาจากภาษาอังกฤษ เช่น Yellow Journalism รวมถึงวัฒนธรรมสีเหลืองหรือเรียกคนผิวเหลืองที่ชาวตะวันตกใช้เรียกชาวจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศฝั่งตะวันตกในเชิงลบ

นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มที่ศึกษาเปรียบเทียบคำบอกสีในภาษาจีนและคำบอกสีในภาษาไทย เช่น เจียงชีวผิง (2011) หลี่จิ้ง (2011) และต้วนว่านไห่ (2017) โดยเจียงชีวผิง ศึกษาเปรียบเทียบผ่านประเด็นของวิถีชีวิต ศาสนาและความเชื่อ เรื่องเล่าตำนาน สภาพสังคม การแสดงอารมณ์ ความเชื่อเรื่องสีที่เป็นสิริมงคล และอัปมงคล ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของต้วนว่านไห่ที่ศึกษาเปรียบเทียบในประเด็นของความเชื่อมโยงทางความคิด ความเชื่อทางศาสนา การเมือง สิ่งเคารพและต้องห้าม รวมถึงความบันเทิง ส่วนงานวิจัยของหลี่จิ้งเน้นศึกษาเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของความหมายแฝงของคำบอกสีในภาษาจีนและภาษาไทย เนื่องจากความหมายแฝงของคำบอกสีในภาษาจีนและภาษาไทยยังมีความคลุมเครือ สามารถทำให้เกิดความเข้าใจผิดในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมได้

งานวิจัยที่เกี่ยวกับคำบอกสีในสำนวนจีนยังมีน้อย พบเพียงงานวิจัยของ เมิ่งเต๋ยหลี่และคณะ (2020) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนกับสำนวนไทยที่เกี่ยวกับสี สะท้อนแหล่งที่มา ความหมาย เจตนการใช้ระหว่างสำนวนจีนกับสำนวนไทยที่เกี่ยวกับสี และศึกษาความเหมือนและความแตกต่างในด้านลักษณะการใช้และภาพสะท้อน รวมถึงงานวิจัยของไทยที่ศึกษาเกี่ยวกับคำบอกสีในภาษาจีน เช่น อารีย์ (2553, 2554) ปานชีวา (2565) และธนัญฐากุล (2566) ทั้งนี้ งานวิจัยดังกล่าวเป็นการศึกษาสำนวนที่มีคำบอกสีในภาพรวม ไม่ได้มุ่งเน้นศึกษาสำนวนจีนที่มีคำบอกสีเหลือง ดังนั้น งานวิจัยเรื่องนี้จึงมุ่งศึกษาสำนวนจีนที่มีคำบอกสีเหลือง (

黄) โดยทำการศึกษาวิเคราะห์หน้าที่ ความหมาย ของคำบอกลีเหลือง และลักษณะการใช้ของสำนวนจีนที่มีคำบอกลีเหลือง (黄)

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์หน้าที่ ความหมายและลักษณะการใช้ของคำบอกลีเหลือง (黄) ในสำนวนจีน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Quality research) โดยรวบรวมสำนวนจีนที่มีคำบอกลีเหลือง (黄) พบว่ามีทั้งสิ้น 147 สำนวน จากนั้นนำสำนวนจีนที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หน้าที่ ความหมาย และลักษณะการใช้

4.1 รวบรวมข้อมูล

4.1.1 รวบรวมสำนวนจีนที่มีคำบอกลีเหลือง (黄) จากแหล่งข้อมูล 3 แห่ง ได้แก่ พจนานุกรมภาษาจีนสมัยใหม่ (现代汉语词典) พจนานุกรมสำนวนจีน (成语大词典) และเว็บไซต์สำนวนจีน www.cidianwang.com

4.1.2 รวบรวมข้อมูลแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับหน้าที่ ความหมาย และลักษณะการใช้สำนวนจีนที่มีคำบอกลีเหลือง (黄) จากหนังสือวิชาการและบทความวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2 เก็บข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกสำนวนภาษาจีนที่ปรากฏคำบอกลีเหลือง (黄) โดยไม่จำกัดจำนวนพยางค์ของสำนวน รวมทั้งตำแหน่งที่คำดังกล่าวปรากฏ ซึ่งอาจอยู่ในตำแหน่งต้น กลาง หรือท้ายของสำนวนก็ได้ เมื่อดำเนินการคัดกรองเพื่อตัดสำนวนที่ซ้ำกันออกแล้ว พบว่าสำนวนภาษาจีนที่มีคำบอกลีเหลือง (黄) ปรากฏอยู่ มีจำนวนทั้งสิ้น 147 สำนวน

4.3 วิเคราะห์ข้อมูล

4.3.1 การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์การใช้คำบอกลีเหลือง (黄) ที่ปรากฏในสำนวนจีน โดยพิจารณาทั้งหน้าที่ทางไวยากรณ์ (ได้แก่ บทขยายนาม ประธาน กรรม และกริยา) ตำแหน่งของคำในสำนวน (ต้น กลาง ท้าย) และการปรากฏร่วมกับคำบอกลีอื่น เพื่อให้เข้าใจบทบาทและความหมายของคำว่า (黄) อย่างเป็นระบบและรอบด้าน

4.3.1 วิเคราะห์คำบอกลีเหลือง (黄) ที่ปรากฏในสำนวนจีน โดยการแบ่งตามหน้าที่ ได้แก่ ทำหน้าที่เป็นบทขยายนาม ทำหน้าที่เป็นประธาน ทำหน้าที่เป็นกรรม ทำหน้าที่เป็นทกริยา รวมถึงตำแหน่งของการปรากฏในสำนวนจีน ได้แก่ ปรากฏอยู่ต้นสำนวน กลางสำนวน ท้ายสำนวน และการปรากฏร่วมกับคำบอกลีอื่น

4.3.2 วิเคราะห์ความหมายและศึกษาเปรียบเทียบความหมายของคำบอกลีเหลือง (黄) ที่ปรากฏในสำนวนจีนกับงานวิจัยที่ผ่านมา ได้แก่ พจนานุกรมจีนสมัยใหม่ (现代汉语词典) งานวิจัยของเฉิงเหวินชว่น (2010) และงานวิจัยของหม่าหลาน (2017)

4.3.3 วิเคราะห์บทบาท ความหมาย และลักษณะการใช้สำนวนจีนที่ปรากฏคำบอกสีเหลือง (黄) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษารูปประโยคที่ปรากฏสำนวนดังกล่าวจากฐานข้อมูลภาษาจีนของศูนย์ภาษาศาสตร์จีนแห่งมหาวิทยาลัยปักกิ่ง (Center for Chinese Linguistics: CCL Corpus) โดยมุ่งเน้นการจำแนกลักษณะการใช้สำนวนตามเจตนาแนะนำเสนอความหมายในบริบท ได้แก่ การใช้ในเชิงบวก เชิงลบ และเป็นกลาง อนึ่ง การจำแนกดังกล่าวอาศัยบริบทของการใช้สำนวนในประโยคจริงจากฐานข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่สะท้อนการใช้สำนวนในภาษาจีนร่วมสมัยอย่างแท้จริง

4.3.4 สรุปและนำเสนอผลการวิจัย

5. ผลของการวิจัย

5.1 หน้าที่ของคำบอกสีเหลือง (黄) ในสำนวนจีน

ในหลักไวยากรณ์จีน 黄 จัดเป็นคำคุณศัพท์พยางค์เดียว (单音节形容词) โดยสามารถจัดอยู่ในหมวดหมู่ คำคุณศัพท์ทั่วไป (一般形容词) ซึ่งสามารถทำหน้าที่เป็นบทขยายนาม (定语) บทกริยา (谓语) บทขยายกริยา (状语) บทเสริมกริยา (补语) รวมถึงสามารถทำหน้าที่เป็นประธาน (主语) และกรรม (宾语) ในประโยคได้ (Liu. 2001 : 191)

จากการรวบรวมสำนวนจีนที่มีคำบอกสีเหลือง (黄) เป็นส่วนประกอบของหน่วยคำ จำนวนทั้งสิ้น 147 สำนวน พบว่า คำบอกสีเหลือง (黄) ที่เป็นคำคุณศัพท์ สามารถทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ในสำนวนจีนได้ 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) ทำหน้าที่เป็นบทขยายนาม 2) ทำหน้าที่เป็นประธาน 3) ทำหน้าที่เป็นกรรม และ 4) ทำหน้าที่เป็นบทกริยา โดยรายละเอียดของการจำแนกหน้าที่ดังกล่าวแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 หน้าที่ของคำบอกสีเหลือง (黄) ในสำนวนจีน

หน้าที่	สำนวนจีน	จำนวน / ร้อยละ
ทำหน้าที่เป็นบทขยายนาม (定语)	黄公好谦、黄公酒垆、黄冠草履 黄冠草服、黄冠野服、黄卷幼妇 黄卷青灯、黄发儿齿、黄发台背 黄发垂髻、黄发骀背、黄口孺子 黄口小儿、黄垆之痛、黄尘清水 黄帝子孙、黄粱一梦、黄粱美梦 黄河水清、黄狸黑狸，得鼠者雄 黄粱梦、黄绢幼妇、黄耳传书 黄耳寄书、黄花女儿、黄花晚节 黄道吉日、黄金世界、黄金失色 黄金时代、黄金时间、黄金铸象 黄风雾罩、黄麻紫书、黄麻紫泥	106 สำนวน/ ร้อยละ 72.1

หน้าที่	สำนวนจีน	จำนวน / ร้อยละ
	黄齋淡饭、黄齋白饭、黄龙痛饮 黄毛丫头、黄云白草、黄人守日 黄人捧日、黄台之瓜、黄天焦日 黄屋左纛、黄旗紫盖、黄杨厄闰 黄梅不落青梅落、黄汤淡水 黄汤辣水、黄泉之下、黄牌警告 黄皮刮瘦、黄皮寡瘦、黄童白叟 黄童白颠、黄童皓首、黄绵袄子 黄羊任人、黄茅白苇、黄衣使者 黄袍加体、黄袍加身、黄钟大吕 黄钟毁弃、黄钟瓦缶、黄钟毁弃 瓦缶雷鸣、黄钟瓦釜、黄钟长弃 黄门驸马、黄雀伺蝉、黄雀在后 黄雀衔环、一枕黄粱、东门黄犬 人约黄昏、初写黄庭、庞眉黄发 明日黄花、晚节黄花、杨生黄雀 杳如黄鹤、槁项黄馘、淡饭黄齋 炎黄子孙、痛饮黄龙、白叟黄童 白旄黄钺、白草黄云、直捣黄龙 翠竹黄花、螳螂黄雀、遁迹黄冠 黄白之术、黄干黑瘦、黄干黑瘦 丹黄甲乙、碧落黄泉、绿衣黄里 眼腰黄赤、青灯黄卷、青黄不接 青黄未接、青黄沟木	
ทำหน้าที่เป็นประธาน (主语)	黄中内润、黄中通理、牛黄狗宝 飞黄腾踏、飞黄腾达、骊黄牝牡 五黄六月	7 สำนวน/ ร้อยละ 4.7
ทำหน้าที่เป็นกรรม (宾语)	信口雌黄、口中雌黄、妄下雌黄 握素披黄、牝牡骊黄、腾达飞黄 飞苍走黄、回黄转绿、怀黄佩紫 怀黄握白、抽黄对白、数黄道白 数黄道黑、论黄数白、论黄数黑 说黄道黑、数白论黄、数黑论黄 魏紫姚黄、姚黄魏紫、佩紫怀黄 翻黄倒皂、苍黄翻覆	23 สำนวน/ ร้อยละ 15.6
ทำหน้าที่เป็นบทกิริยา	姚黄魏品、脸黄肌瘦、面黄肌瘦	11 สำนวน/

หน้าที่	สำนวนจีน	จำนวน / ร้อยละ
(谓语)	人老珠黄、七青八黄、半青半黄 衣紫腰黄、蝶粉蜂黄、龙战玄黄 龙血玄黄、戴玄履黄	ร้อยละ 7.4

จากตารางที่ 1 พบว่าสำนวนที่มีคำบอกสีเหลือง (黄) จำนวน 147 สำนวน พบว่าคำบอกสีเหลือง ทำหน้าที่เป็นบทขยายนามมากที่สุด รองลงมาคือทำหน้าที่เป็นกรรม และทำหน้าที่เป็นประธานน้อยที่สุด และเมื่อวิเคราะห์ตำแหน่งของคำบอกสีเหลือง (黄) ในสำนวนจีน พบว่าตำแหน่งของ 黄 สามารถปรากฏอยู่ต้นสำนวน (ปรากฏอยู่ในพยางค์แรกของสำนวน) ปรากฏอยู่กลางสำนวน (ไม่ปรากฏอยู่ในพยางค์แรกและพยางค์สุดท้ายของสำนวน) และปรากฏอยู่ท้ายสำนวน (ปรากฏอยู่ในพยางค์ท้ายของสำนวน)

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความหมายตามหน้าที่ของคำบอกสีเหลือง 黄 ที่ปรากฏอยู่ในสำนวนจีนพบว่า เมื่อคำบอกสีเหลือง (黄) ทำหน้าที่เป็นบทขยายนาม (定语) ตำแหน่งของ 黄 สามารถปรากฏอยู่ต้นสำนวน และปรากฏอยู่กลางสำนวน ซึ่งคำนามที่ถูกขยายสามารถแบ่งเป็น 6 ประเภท ได้แก่ คำนามที่เกี่ยวกับคน เช่น คน (黄人守日) ฮองเต้ (黄帝子孙) ผู้เฒ่า (黄公酒垆) เด็ก (黄童白叟) คำนามที่เกี่ยวกับพืช เช่น ดอกไม้ (黄花晚节) ข้าวฟ่าง (黄粱一梦) บัว (黄梅不落青梅落) ต้นหยาง (黄杨厄闰) คำนามที่เกี่ยวกับสัตว์ เช่น นกกระจอก (黄雀在后) แพะ (黄羊任人) แมว (黄狸黑狸, 得鼠者雄) มังกร (黄龙痛饮) สุนัข (东门黄犬) คำนามที่เกี่ยวกับสิ่งของ เช่น ประตู (黄门驸马) มงกุฎ (黄冠草服) ระฆัง (黄钟瓦缶) เสื้อผ้า (黄袍加身) ทอง (黄金失色) คำนามที่เกี่ยวกับอวัยวะ เช่น ปาก (黄皮刮廋) ขน (黄毛丫头) ผม (黄发骀背) และคำนามที่เกี่ยวกับเกี่ยวกับธรรมชาติ เช่น น้ำพุ (黄泉之下) แม่น้ำ (黄河水清) เมฆ

(黄云白草) ท้องฟ้า (黄天焦日) ลม (黄风雾罩) เป็นต้น โดยมีความหมายตรงและความหมายแฝงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 วิเคราะห์ความหมายเมื่อคำบอกสี (黄) ทำหน้าที่เป็นบทขยายนาม

ทำหน้าที่เป็นบทขยายนาม	สำนวนจีน	ความหมายตรง	ความหมายแฝง
黄+คำนามที่เกี่ยวกับคน	黄人守日	คนเหลืองเฝ้าพระอาทิตย์	การเมืองเข้มแข็งประเทศก็ก้าวหน้า
	黄帝子孙	ลูกหลานกษัตริย์เหลือง	คนจีน

ทำหน้าที่เป็นบทขยายนาม	สำนวนจีน	ความหมายตรง	ความหมายแฝง
黄+คำนามที่เกี่ยวกับพืช	黄花晚节	ดอกเหลืองยามวิกาล	เกียรติยศที่ได้รับจนถึงบั้นปลายชีวิต
	黄粱一梦	ความฝันชั่วเหลือง	ฝันที่อยู่ไม่นาน ฝันที่ไม่เป็นจริง
黄+คำนามที่เกี่ยวกับสัตว์	黄雀在后	นกกระจอกเหลือง อยู่ข้างหลัง	มีอันตรายรออยู่ข้างหลัง
	黄羊任人	แพะเหลืองรู้จักบุญคุณ	เสียสละและมีคุณธรรม
黄+คำนามที่เกี่ยวกับ สิ่งของ	黄门驸马	บุตรเขยประตูลีเหลือง (ราชบุตรเขยในวัง)	อาศัยการแต่งงานเพื่อความก้าวหน้า
	黄冠草服	มงกุฎเหลืองเสื้อฟาง	ชาวบ้านแต่งตัวโหลวมๆ
黄+คำนามที่เกี่ยวข้องกับอวัยวะ	黄口小儿	เด็กน้อยปากเหลือง	เด็กปากยังไม่สิ้นกลืนน้ำนม
	黄毛丫头	เด็กสาวขนเหลือง	เด็กสาวที่ยังไม่รู้ประสีประสา
黄+คำนามที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ	黄泉之下	น้ำพุเหลืองใต้ดิน	ใต้สุสาน หรือในสัมปรายภพ
	黄河水清	แม่น้ำเหลืองน้ำใส	เป็นสิ่งที่พบเจอได้ยากเปรียบได้กับแม่น้ำฮวงโห (แม่น้ำเหลือง) ที่ใสสะอาด

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าในการวิเคราะห์หน้าที่และความหมายของคำบอกสีเหลือง (黄) ในสำนวนจีนนั้น พบว่า เมื่อคำ “黄” ทำหน้าที่เป็นบทขยายนาม มักปรากฏร่วมกับนามที่เกี่ยวข้องกับ “คน” มากที่สุด ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มของการใช้คำบอกสี (黄) เพื่อสื่อความหมายเชิงพรรณนาเกี่ยวกับลักษณะ คุณสมบัติ หรือสถานะของบุคคลในสำนวนจีน เช่น สำนวนคนเหลืองเฝ้าพระอาทิตย์ (黄人守日) ซึ่งคำว่า 黄人 เป็นอุปลักษณ์ของคนดี มีคุณธรรม และ 日 เป็นอุปลักษณ์ของบ้านเมือง ดังนั้นสำนวนนี้จึงมีความหมายแฝงว่า คนดีมีคุณธรรมปกครองบ้านเมือง เมื่อบ้านเมืองถูกปกครองด้วยคนดีก็ย่อมจะเข้มแข็งและเจริญก้าวหน้า

นอกจากการปรากฏร่วมกับคำนามที่เกี่ยวข้องกับคนแล้ว คำบอกสีเหลือง (黄) ยังปรากฏร่วมกับคำนามที่เกี่ยวข้องกับพืชเป็นอันดับรองลงมา โดยเฉพาะในสำนวนที่สะท้อนคุณค่าทางวัฒนธรรม เช่น สำนวนดอกเหลืองยามวิกาล (黄花晚节) ซึ่งมีความหมายแฝงว่า เกียรติยศหรือคุณความดีที่ดำรงอยู่จนบั้นปลายชีวิต คำว่า 黄花 ในที่นี้หมายถึง ดอกเบญจมาศ หรือ ดอกเก๊กฮวย ซึ่งในวัฒนธรรมจีนถือเป็นสัญลักษณ์ของความยืนยาวและการดำรงตนอย่างสง่างามแม้ในยามชรา ดังนั้น สำนวนนี้จึงสื่อถึง การรักษาความมีคุณค่า

ความสง่างาม และศักดิ์ศรีไว้แม้ในช่วงปลายของชีวิต อันเป็นภาพแทนของวัยชราที่เปี่ยมด้วยความภาคภูมิใจและทรงเกียรติ

รองลงมาก็คือคำนามที่เกี่ยวกับพืช เช่น ลำนวนดอกเหลืองยามวิกาล (黄花晚节) ความหมายแฝง คือ เกียรติยศศักดิ์ศรีที่ได้รับจนถึงบั้นปลายชีวิต 黄花 คือ ดอกเบญจมาศหรือดอกเก๊กฮวย ซึ่งในวัฒนธรรมจีนดอกเบญจมาศหรือดอกเก๊กฮวยเป็นตัวแทนของความมีอายุยืนยาว ลำนวนนี้จึงมีความหมายแฝงว่า การรักษาเกียรติยศไว้จนถึงวัยชราหรือบั้นปลายชีวิต เป็นวัยชราอันน่าภาคภูมิใจและทรงเกียรติ

เมื่อคำบอกสีเหลือง (黄) ทำหน้าที่เป็นประธาน ตำแหน่งของ 黄 สามารถปรากฏอยู่ต้นลำนวน แต่ไม่ปรากฏอยู่ท้ายลำนวน เช่น ลำนวนสีเหลืองอยู่กลางความเกลี้ยงเกลาอยู่ใน (黄中内润) และปรากฏอยู่กลางลำนวน เช่น ลำนวนเพยหวงฟ่งทะยาน (飞黄腾达) โดยมีความหมายตรงและความหมายแฝง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 วิเคราะห์ความหมายเมื่อคำบอกสี 黄 ทำหน้าที่เป็นประธาน

ทำหน้าที่เป็นประธาน	ลำนวนจีน	ความหมายตรง	ความหมายแฝง
黄 ปรากฏอยู่ต้นลำนวน	黄中内润	สีเหลืองอยู่กลางความเกลี้ยงเกลาอยู่ใน	เป็นคนดีแต่ไม่แสดงออก
	黄中通理	สีเหลืองอยู่กลางรู้เหตุรู้ผล	รู้ความจริง รู้เหตุผล
黄 ปรากฏอยู่กลางลำนวน	牛黄狗宝	ดีวัวนิวสุนัข (ซื้อขายสมุนไพรจีนที่หายาก)	ลึกลับ มีลึบลมคมใน
	飞黄腾达	เพยหวง(ชื่อม้า)ฟ่งทะยาน	ประสบความสำเร็จในเวลาอันรวดเร็ว

เมื่อวิเคราะห์หน้าที่และความหมายของคำบอกสีเหลือง (黄) ในลำนวนจีน พบว่าเมื่อ 黄 ทำหน้าที่เป็นประธาน คำบอกสีเหลือง (黄) ไม่ได้มีความหมายเพียงเป็นคำบอกสี แต่ยังมีความหมายแฝง เช่น ลำนวนสีเหลืองอยู่กลางความเกลี้ยงเกลาอยู่ใน (黄中内润) มีความหมายแฝงว่า เป็นคนดีแต่ไม่แสดงออก หรือลำนวนสีเหลืองอยู่กลางรู้เหตุรู้ผล (黄中通理) มีความหมายแฝงว่า รู้ความจริง รู้เหตุผล นอกจากนั้น ยังพบว่าคำบอกสีเหลือง (黄) ใช้แทนความหมายของสัตว์และสิ่งของ เช่น ลำนวน 牛黄狗宝 ซึ่งเป็นชื่อสมุนไพรจีนที่หายาก 牛黄 หมายถึง ดีวัว ซึ่งลำนวนนี้มีความหมายแฝง คือ ลึกลับหรือมีลึบลมคมใน และลำนวนเพยหวงฟ่งทะยาน (飞黄腾达) 飞黄 เป็นชื่อม้า มีความหมายแฝง คือ ประสบความสำเร็จในเวลาอันรวดเร็วเหมือนม้าที่ฟ่งทะยาน เป็นต้น

เมื่อคำบอกสีเหลือง (黄) ทำหน้าที่เป็นกรรม (宾语) ตำแหน่งของ 黄 สามารถปรากฏอยู่กลางลำนวน เช่น ลำนวนถกเหลืองเถียงขาว (论黄数白) และปรากฏอยู่ท้ายลำนวน เช่น ลำนวนอินหรียบินสุนัขวิ่ง (飞苍走黄) โดยมีความหมายตรงและความหมายแฝงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 วิเคราะห์ความหมายเมื่อคำบอกสีเหลือง (黄) ทำหน้าที่เป็นกรรม

ทำหน้าที่เป็นกรรม	สำนวนจีน	ความหมายตรง	ความหมายแฝง
黄 ปรากฏอยู่กลางสำนวน	论黄数白	ถกเหลืองเถียงขาว	จุกจิกเรื่องเงิน ๆ ทอง ๆ
	论黄数黑	ถกเหลืองเถียงดำ	นินทาลับหลัง ดีใจใส่สี
黄 ปรากฏอยู่ท้ายสำนวน	飞苍走黄	อินทรีย์บินสุนัขวิ่ง	ล่าสัตว์
	信口雌黄	พูดเพ้อเจ้อแล้วลบด้วยหรดาล	วิพากษ์วิจารณ์โดยไม่คำนึงถึงข้อเท็จจริง

ผลการวิเคราะห์ พบว่าเมื่อคำบอกสีเหลือง (黄) ทำหน้าที่เป็นกรรม คำนี้ไม่ได้มีความหมายเพียงเป็นคำบอกสี แต่ยังมีความหมายแฝง เช่น ในสำนวนถกเหลืองเถียงขาว (论黄数白) ความหมายแฝง คือ จุกจิกเรื่องเงิน ๆ ทอง ๆ สำนวนถกเหลืองเถียงดำ (论黄数黑) มีความหมายแฝงว่านินทาลับหลัง ดีใจใส่สี และสำนวนอินทรีย์บินสุนัขวิ่ง (飞苍走黄) ที่แฝงความหมายของการล่าสัตว์ เป็นต้น

เมื่อคำบอกสีเหลือง (黄) ทำหน้าที่เป็นบทกริยา (谓语) ตำแหน่งของ 黄 สามารถปรากฏอยู่กลางสำนวน เช่น สำนวนหน้าเหลืองตัวผอม (面黄肌瘦) และปรากฏอยู่ท้ายสำนวน เช่น สำนวนคนแก่ไข่มุกเหลือง (人老珠黄) โดยมีความหมายตรงและความหมายแฝง ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 วิเคราะห์ความหมายเมื่อคำบอกสี 黄 ทำหน้าที่เป็นบทกริยา

ทำหน้าที่เป็นบทกริยา	สำนวนจีน	ความหมายตรง	ความหมายแฝง
黄 ปรากฏอยู่กลางสำนวน	面黄肌瘦	หน้าเหลืองตัวผอม	คนป่วย ขาดสารอาหาร
黄 ปรากฏอยู่ท้ายสำนวน	人老珠黄	คนแก่ไข่มุกเหลือง	คนแก่เหมือนไข่มุกที่เปลี่ยนเป็นสีเหลือง

จากตารางที่ 5 พบว่าเมื่อ 黄 ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง คำบอกสีเหลือง (黄) ไม่ได้มีความหมายเพียงเป็นคำบอกสี แต่ยังมีความหมายแฝง เช่น สำนวนคนแก่ไข่มุกเหลือง (人老珠黄) ความหมายแฝง คือ เปรียบเทียบคนแก่เหมือนไข่มุกสีขาวที่เปลี่ยนเป็นสีเหลืองเมื่อเวลาผ่านไป และสำนวนหน้าเหลืองตัวผอม (面黄肌瘦) บรรยายถึงสภาพของคนป่วยขาดสารอาหาร

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่า สำนวนจีนที่มีคำบอกสีเหลือง (黄) นั้น ยังมีคำบอกสีอื่น ๆ ปรากฏรวมอยู่ในสำนวน ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์สำนวนจีนที่มีคำบอกสีเหลือง (黄) ที่ปรากฏร่วมกับคำบอกสีอื่น ๆ โดยพบว่าคำบอกสีเหลืองสามารถใช้ประกอบกับคำบอกสีเขียว คำบอกสีขาว คำบอกสีดำ คำบอกสีม่วง และคำบอกสีชมพู เป็นต้น ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ความหมายของสำนวนจีนที่มีคำบอกสีเหลือง (黄) ปรากฏร่วมกับคำบอกสีอื่น

คำบอกสีอื่น	สำนวนจีน	ความหมายตรง	ความหมายแฝง
เขียว	黄-绿 绿衣黄里	เสื้อเหลืองอยู่ในเสื้อเขียวอยู่นอก	คนไม่ดีมีอำนาจเหนือคนดี
	黄-碧 碧落黄泉	ฟ้าเขียวแผ่นดินเหลือง	กว้างใหญ่ไพศาล สุดลูกหูลูกตา
	黄-翠 翠竹黄花	ไม้เขียวดอกไม้เหลือง	ธรรมชาติเบื้องต้น
	黄-青 半青半黄	ครึ่งเขียวครึ่งเหลือง	ยังไม่ถึงเวลาที่เหมาะสม
	黄-苍 苍黄翻覆	เขียวเหลืองกลับไปกลับมา	มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา
ขาว	黄-白 论黄数白	ถกเหลืองเถียงขาว	จุกจิกเรื่องเงิน ๆ ทอง ๆ
ดำ	黄-黑 论黄数黑	ถกเหลืองเถียงดำ	นินทาผู้อื่นลับหลัง
	黄-玄 龙战玄黄	สงครามดำเหลือง	การต่อสู้อย่างดุเดือด
	黄-皂 翻黄倒皂	พลิกเหลืองคว่ำดำ	กลับผิดเป็นถูก
ม่วง	黄-紫 衣紫腰黄	พกหยกม่วงคาดเข็มขัดเหลือง	ขุนนางชั้นสูง
ชมพู	黄-粉 蝶粉蜂黄	ผีเสื้อชมพูผึ้งเหลือง	การแต่งหน้าของสตรีในสมัยโบราณ

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์พบว่า สำนวนที่มีคำบอกสีเหลือง (黄) สามารถปรากฏร่วมกับสีอื่นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของอารีย์ พรหมรอด (2553) สำนวนที่ประกอบไปด้วยหน่วยสีแดง มักจะใช้หน่วยคำ 红 ร่วมกับหน่วยคำบอกสีอื่น ๆ เพื่อแสดงความหมายอุปมาเปรียบเทียบต่าง ๆ โดยเมื่อคำบอกสีเหลือง ปรากฏร่วมกับคำบอกสีอื่น ๆ เช่น คำบอกสีเขียวในสำนวนเสื้อเหลืองอยู่ในเสื้อเขียวอยู่นอก (绿衣黄里) มีความหมายว่า คนไม่ดีมีอำนาจเหนือคนดี ในสำนวนนี้คำบอกสีเหลืองเป็นตัวแทนของคนไม่ดี ส่วนคำบอกสีเหลืองเป็นตัวแทนของคนดี เมื่อคำบอกสีเหลืองปรากฏร่วมกับคำบอกสีขาว ในสำนวนถกเหลืองเถียงขาว (论黄数白) มีความหมายคือจุกจิกเรื่องเงิน ๆ ทอง ๆ คำบอกสีเหลืองและขาวจึงเป็นตัวแทนของเงินและทอง สำนวนถกเหลืองเถียงดำ (论黄数黑) มีความหมายว่านินทาผู้อื่นลับหลัง คำบอกสีเหลืองและดำจึงเป็นตัวแทนของเรื่องที่ผิดหรือเรื่องที่เกินจริง เมื่อคำบอกสีเหลืองปรากฏร่วมกับคำบอกสีม่วง เช่น สำนวนเสื้อม่วงคาดเข็มขัดเหลือง (衣紫腰黄) คำบอกสีเหลืองกับคำบอกสีม่วงแทนความหมายของเครื่องแต่งกายของขุนนางชั้นสูง และเมื่อคำบอกสีเหลืองปรากฏร่วมกับคำบอกสีชมพู เช่น สำนวนผีเสื้อชมพูผึ้งเหลือง (蝶粉蜂黄) คำบอกสีเหลืองและคำบอกสีชมพูทำหน้าที่สื่อความหมายของสีสันในการแต่งหน้าของสตรีในสมัยโบราณ เป็นต้น

จากผลการวิเคราะห์ในข้อ 5.1 จึงเห็นว่าหน้าที่ของคำบอกสีเหลือง (黄) ในสำนวนจีน มีความหมายอย่างมีนัยสำคัญ คือ เมื่อคำบอกสีเหลือง (黄) ทำหน้าที่เป็นบทขยายนาม ความหมายของคำบอกสีเหลือง (黄) ไม่เพียงแต่แสดงลักษณะสีของคน สัตว์ สิ่งของ และธรรมชาติ แต่ยังมีความหมายแฝงที่หลากหลายและไม่คงค่าความความเดิม เมื่อทำหน้าที่เป็นกรรมหรือประธาน คำบอกสีเหลือง (黄) สามารถแทนสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่ใช่คำบอกสี และเมื่อทำหน้าที่เป็นบทกริยา คำบอกสีเหลือง (黄) สามารถสื่อความหมายถึงการเปลี่ยนแปลงของช่วงเวลาหรือฤดูกาลได้

5.2 ความหมายของคำบอกสีเหลือง (黄) ในสำนวนจีน

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความหมายของคำบอกสีเหลือง (黄) ในสำนวนจีน โดยการศึกษาความหมายจากหนังสือตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาศึกษาเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างทางความหมายของคำบอกสีเหลือง (黄) ในสำนวนจีน โดยหนังสือและงานวิจัยที่นำมาศึกษาเปรียบเทียบ ได้แก่ 1) พจนานุกรมจีนสมัยใหม่ 现代汉语词典 2) งานวิจัยเรื่องของเฉิงเหวินเซียน (2010) และ 3) งานวิจัยของหม่าหลาน (2017) ผลการศึกษาพบว่าความหมายของคำบอกสีเหลืองในผลงานทั้งสามเรื่องนี้ เมื่อนำมาศึกษาเปรียบเทียบกับความหมายของคำบอกสีในสำนวนจีนพบว่า มีความหมายที่สอดคล้องกันและแตกต่างกัน ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลศึกษาเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของความหมายของคำบอกสีเหลืองกับงานวิจัยที่ผ่านมา

ความหมายของคำบอกสีเหลือง ในสำนวนจีน 147 สำนวน	ความสอดคล้องของความหมายของคำบอกสีเหลือง		
	พจนานุกรมจีนสมัยใหม่ 现代汉语词典	เฉิงเหวินชวน (2010)	หม่าหลาน (2017)
1 ความเก่า ทрудโทรม หรือชดสน	×	✓	✓
2. การบอกเวลา ช่วงเวลา หรือฤดูกาล	×	×	×
3. แห่	✓	×	×
4. แม่น้ำฮวงโห	✓	✓	×
5. ความดี คุณธรรม	×	✓	✓
6. ส่วนประกอบของชื่อเฉพาะที่มีสีเหลือง	✓	×	×
7. ทองคำ	✓	✓	✓
8. คนสูงอายุ หรือเด็ก	×	✓	✓
9. ความหมายที่เกี่ยวข้องกับฮ่องเต้ ราชสำนัก	✓	✓	✓

จากตารางเปรียบเทียบความหมายของคำบอกสีเหลือง (黄) ในสำนวนจีนกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า คำบอกสีเหลืองที่สื่อความหมายถึง ทองคำและความหมายที่เกี่ยวข้องกับฮ่องเต้ ราชสำนัก ชนชั้นสูง มีความสอดคล้องกันมากที่สุด และความหมายที่บอกเวลา ช่วงเวลา หรือฤดูกาลมีความสอดคล้องกันน้อยที่สุด พบเพียงความหมายในสำนวนจีนที่มีคำบอกสีเหลืองเท่านั้น จะเห็นได้ว่า คำบอกสีเหลืองที่ปรากฏในสำนวนจีนมีความหมายที่หลากหลาย มีการปรากฏร่วมกับทั้งสิ่งที่เป็นธรรมชาติ สิ่งที่เป็นนามธรรม ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ทั้งนี้ จากการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่า สำนวนจีน 147 สำนวน ไม่ปรากฏสีเหลืองที่มีความหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ความเสื่อมโทรมทางเพศ ลามก ซึ่งสอดคล้องกับงานของ กุ้ยหย่งสยา (2013) ที่พบว่าความหมายแฝงในเชิงลบของคำบอกสีเหลืองพึงจะได้รับอิทธิพลมาจากภาษาอังกฤษ ที่มีปรากฏในภาษาจีนในยุคหลังมานี้ เช่น Yellow Journalism จนไปถึงวัฒนธรรมสีเหลืองหรือคนผิวเหลือง (黄色文化) ที่ชาวตะวันตกใช้เรียกชาวจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศฝั่งตะวันตก แต่สำนวนภาษาจีนเป็นสำนวนที่มีที่มาจากเรื่องเล่า นิทาน สำนวนที่สร้างขึ้นใหม่จึงมีน้อย ส่วนใหญ่เป็นสำนวนที่มีมาตั้งแต่อดีต ดังนั้นจึงไม่พบคำบอกสีเหลืองในสำนวนจีน ที่มีความหมายเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ หรือความหมายเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมทางเพศ

จากความหมายของคำบอกสีเหลือง (黄) จากสำนวนจีน 147 สำนวน พบว่าคำบอกสีเหลืองในสำนวนจีนสามารถแบ่งความหมายออกได้ 9 กลุ่มความหมาย ได้แก่ 1) ความเก่า ทрудโทรม หรือขัดสน 2) เวลา ช่วงเวลา หรือฤดูกาล 3) แซ่ 4) แม่น้ำฮวงโห 5) ความดี คุณธรรม 6) ส่วนประกอบของชื่อเฉพาะที่มีสีเหลือง 7) ทองคำ 8) คนสูงอายุ หรือเด็ก 9) ความหมายที่เกี่ยวข้องกับฮ่องเต้หรือราชสำนัก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ความหมายที่ 1 ความเก่า ทрудโทรม หรือขัดสน

คำบอกสีเหลือง (黄) ที่มีความหมายเกี่ยวกับ ความเก่า ทрудโทรม หรือขัดสน ที่พบในสำนวนจีน ได้แก่ สำนวนมงกุฎเหลืองชุดหญ้า (黄冠草履) เป็นการเปรียบเทียบว่าชาวบ้านใส่มงกุฎสีเหลือง ไม่ใช่มงกุฎสีทองและใส่เสื้อผ้าเก่า ๆ ขาด ๆ คำบอกสีเหลือง (黄) ในสำนวนนี้จึงแทนความหมายของความเก่า ความทรุดโทรม

สำนวนเหลืองแห้งดำผอม (黄干黑瘦) เป็นสำนวนที่ใช้บรรยายรูปร่างของคนที่มีผอมแห้งแรงน้อย ดูไม่ค่อยแข็งแรง คำบอกสีเหลือง (黄) จึงแทนความหมายของความอ่อนแอ ไม่แข็งแรงได้ด้วย

สำนวนผักตบเหลืองกับข้าวเปล่า (黄齋白饭) เป็นการบรรยายถึงอาหารของคนยากจน มีกินเพียงเพื่อประทังชีวิต

สำนวนหนังสือเหลืองหม่นไฟสลัว (黄卷青灯) มีความหมายว่า ความวิริยะอุตสาหะในการใช้ชีวิตอย่างยากลำบาก คำบอกสีเหลืองในสำนวนจึงสามารถแสดงให้เห็นถึงความขัดสนแร้นแค้นได้

ความหมายที่ 2 ใช้ในการบอกเวลา ช่วงเวลา หรือฤดูกาล

คำบอกสีเหลือง (黄) ที่ใช้ในการบอกเวลา ช่วงเวลา หรือฤดูกาลที่พบในสำนวนจีน ได้แก่ สำนวนห้าเหลืองเดือนหก (五黄六月) หมายถึง ช่วงต้นฤดูร้อนเป็นการบรรยายว่าอากาศเริ่มร้อนขึ้นในช่วงเดือนห้าเดือนหก

สำนวนกลับจากเหลืองสู่เขียว (回黄转绿) หมายถึงการเปลี่ยนแปลงของเวลา ใบไม้สีเหลืองในฤดูหนาวเปลี่ยนเป็นสีเขียวในฤดูใบไม้ผลิ

สำนวนนัดพบยามเย็น (人约黄昏) 黄昏 หมายถึง ยามเย็น สำนวนนี้หมายถึง การนัดพบกันของคนรัก

ความหมายที่ 3 แชนามสกุลของชาวจีน

คำบอกสีเหลือง (黄) ที่หมายถึงแชนามสกุลของชาวจีน ได้แก่ คำบอกสีเหลือง (黄) ที่ปรากฏอยู่ในสำนวนผู้เฒ่าแซ่หวงชอบถ่อมตัว (黄公好谦) และสำนวนเตาอุ่นเหล้าของผู้เฒ่าแซ่หวง (黄公酒垆) ในสำนวนแรก 黄公 หรือผู้เฒ่าแซ่หวงเป็นตัวละครจากหนังสือเรื่อง 《尹文子·大道上》 ผู้เฒ่าแซ่หวงผู้นี้มักจะพูดถ่อมตัวในเรื่องความงามของบุตรสาวจนทำให้บุตรสาวต้องพลาดการแต่งงาน สำนวนนี้จึงหมายถึงการถ่อมตนจนเกินจริงหรือถ่อมตัวมากเกินไป ส่วน 黄公 ในสำนวนเตาอุ่นเหล้าของผู้เฒ่าแซ่หวง (黄公酒垆) มีที่มาจากตัวละครในหนังสือเรื่อง 《世说新语·伤逝》 หมายถึง การย้อนคิดถึงเรื่องราวในอดีต

ความหมายที่ 4 แม่น้ำฮวงโห

คำบอกสีเหลือง (黄) ที่แสดงความหมายถึงแม่น้ำฮวงโห ได้แก่สำนวน แม่น้ำฮวงโหใส (黄河水清) โดยปกติแม่น้ำฮวงโหจะขุ่นอยู่เสมอ เนื่องจากก้นแม่น้ำมีดินตะกอนเป็นจำนวนมาก สำนวนแม่น้ำฮวงโหใสจึงมีความหมายว่าเป็นเรื่องที่พบเจอได้ยาก

ความหมายที่ 5 ความดี คุณธรรม

คำบอกสีเหลือง (黄) สื่อความหมายถึง ความดี คุณธรรมที่พบในสำนวนจีน ได้แก่ สำนวนสีเหลืองอยู่กลางความเกลี้ยงเกลาอยู่ใน (黄中内润) ใช้เพื่ออธิบายคุณสมบัติภายในของบุคคลว่ามีคุณธรรม เป็นคนดี แต่ไม่แสดงออกมา 黄 จึงแทนความหมายของ ความดี คุณธรรม

สำนวนชุดเขียวอยู่นอกชุดเหลืองอยู่ใน (绿衣黄里) ชุดเขียวแทนคนไม่ดี ส่วนชุดเหลืองแทนคนดี มีคุณธรรม สำนวนนี้เปรียบคนไม่ดีมีอำนาจเหนือคนดีทำให้บ้านเมืองวุ่นวาย

สำนวนคนเหลืองเฝ้าพระอาทิตย์ (黄人守日) 黄人 เป็นอุปลักษณะของคนดีมีคุณธรรม ดังนั้นสำนวนนี้จึงมีความหมายว่า คนดีมีคุณธรรมปกครองบ้านเมือง เมื่อบ้านเมืองถูกปกครองด้วยคนดีก็ย่อมจะมีความเข้มแข็งและเจริญก้าวหน้า

ความหมายที่ 6 ส่วนประกอบของชื่อเฉพาะที่มีสีเหลือง

คำบอกสีเหลือง 黄 ในสำนวนจีนที่เป็นส่วนประกอบของชื่อเฉพาะที่มีสีเหลือง ส่วนใหญ่ทำหน้าที่เป็นบทขยายนาม เป็นการบอกลักษณะสีของชื่อเฉพาะต่าง ๆ เช่น ชื่อพันธุ์พืช ชื่อพันธุ์สัตว์ ชื่อสัตว์เลี้ยง เป็นต้น ซึ่งชื่อเฉพาะเหล่านี้ เมื่อปรากฏอยู่ในสำนวนก็มีความหมายแฝงที่หลากหลายและแตกต่างกันออกไป ซึ่งอาจส่งผลต่อความเข้าใจและการตีความในสำนวนได้ เช่น สำนวนความฝันชั่วพริบตา (黄粱一梦) หรือฝันหวานชั่วพริบตา (黄粱美梦) สำนวนนี้มาจากหนังสือเรื่อง 《枕中记》 มีความหมายว่าฝันเพื่อง ความฝันที่ไม่เป็นจริง

สำนวนนกกระจอกเหลืองอยู่ข้างหลัง (黄雀在后) 黄雀 หมายถึง นกกระจอกเหลืองหรือนกขมิ้น ความหมายดั้งเดิมของสำนวนนี้คือ เมื่อตกแต่นำข้าวจับจิ้งจอก มันจะรู้ว่ามันกขมิ้นอยู่ข้างหลังและพร้อมที่จะกินเหยื่อ (螳螂捕蝉，黄雀在后) ต่อมามีการใช้สำนวนนี้อย่างกว้างขวางเพื่ออธิบายการที่จู่ ๆ ก็ถูกโจมตีจากด้านหลัง หรือหมายถึงการวางแผนอย่างลับๆ ในขณะเดียวกันก็สามารถใช้เพื่ออธิบายสถานการณ์ที่มีความกังวลเกี่ยวกับอนาคตของตัวเองได้

สำนวนหูเหลืองส่งจดหมาย (黄耳传书) 黄耳 เป็นชื่อของสุนัขที่มาจากหนังสือเรื่อง 《晋书·陆机传》 สำนวนนี้มีความหมายว่า จดหมายจากทางบ้าน

สำนวนเพยหวงฟ่งทะยาน (飞黄腾达) 飞黄 เป็นชื่อม้าที่มีสีเหลือง มีความหมายว่าประสบความสำเร็จในเวลาอันรวดเร็วเหมือนม้าที่ฟ่งทะยาน

ความหมายที่ 7 ทองคำ

คำบอกสีเหลือง (黄) ที่หมายถึง ทองคำ ได้แก่ สำนวนทองคำไร้แสง (黄金失色) สำนวนนี้หมายถึง โชคไม่เข้าข้าง หรือมีโชคแต่ไม่ได้คว่ำไว้ เปรียบเทียบ กับทองคำที่ไม่สามารถส่องแสงได้

สำนวนถกเหลืองเถียงขาว (论黄数白) มีความหมายว่า จุกจิกเรื่องเงิน ๆ ทอง ๆ 黄 แทนความหมายของ ทองคำ 白 แทนความหมายของเงิน

ความหมายที่ 8 คนสูงอายุ หรือเด็ก

คำบอกสีเหลือง (黄) ในสำนวนจีนสามารถแสดงถึงอายุได้ โดยส่วนใหญ่หมายถึงคนแก่ แต่ก็มีส่วนสำนวนที่หมายถึงเด็ก เช่น สำนวนผมเหลืองฟันเด็ก (黄发儿齿) หมายถึงคนแก่ที่มีอายุยืน แก่จนผมเหลืองแต่ฟันยังเหมือนฟันของเด็กหรือหนุ่มสาว

สำนวนคนแก่ไข่มุกเหลือง (人老珠黄) เปรียบเทียบคนแก่เหมือนไข่มุกสีขาวที่เปลี่ยนเป็นสีเหลืองเมื่อเวลาผ่านไปเหมือน

สำนวนดอกเหลืองยามวิกาล (黄花晚节) 黄花 คือ ดอกเบญจมาศหรือดอกเก๊กฮวย ซึ่งในวัฒนธรรมจีน ดอกเก๊กฮวยหรือเป็นตัวแทนของ ความมีอายุยืนยาว สำนวนนี้จึงมีความหมายว่า การรักษาเกียรติยศไว้จนถึงวัยชราหรือบั้นปลายชีวิต เป็นวัยชราน่าภาคภูมิและทรงเกียรติ

สำนวนเด็กปากเหลือง (黄口小儿) มีความหมายว่า เด็กไม่รู้ประสีประสา ปากยังไม่สิ้นกลิ่นนํ้านม ปากเหลือง แทนคนอายุน้อย

ความหมายที่ 9 ความหมายที่เกี่ยวข้องกับฮ่องเต้ ราชสำนัก

คำบอกสีเหลือง (黄) ในสำนวนจีนจึงสามารถสื่อความหมายที่เกี่ยวกับฮ่องเต้และราชสำนักได้ เช่นสำนวนลูกหลานกษัตริย์เหลือง (黄帝子孙) สำนวนนี้จึงมีความหมายว่า คนจีนเพราะเปรียบเทียบกับว่าคนจีนทุกคนเป็นลูกหลานของฮ่องเต้

สำนวนราชบุตรเขยประตูเหลือง (黄门驸马) 黄门 ในสำนวนนี้ไม่ได้หมายถึง ประตูสีเหลือง แต่หมายถึง วังหรือราชสำนัก สำนวนนี้จึงหมายถึง ราชบุตรเขย หรือผู้ที่พึงพาการแต่งงานเพื่อความก้าวหน้า

จากการวิเคราะห์สำนวนจีน 147 สำนวน พบว่าคำบอกสีเหลือง (黄) มีความหมายหลากหลายครอบคลุมทั้งในเชิงรูปธรรมและนามธรรม โดยเฉพาะเมื่อคำว่า 黄 ทำหน้าที่เป็นบทขยายนาม พบว่าสามารถแสดงความหมายได้หลากหลายที่สุด เช่น ความเก่า ทрудโทรม ความดั่งม ื่อเฉพา หรือความหมายที่สัมพันธ์กับประวัติศาสตร์วัฒนธรรม ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า "หน้าที่ของคำ" ส่งผลโดยตรงต่อ "การตีความความหมาย" การเข้าใจหน้าที่ของคำจึงช่วยให้สามารถตีความและเข้าใจเนื้อหาของสำนวนจีนได้ลึกซึ้งและถูกต้องมากยิ่งขึ้น

5.3 ลักษณะการใช้สำนวนที่มีคำบอกสีเหลือง (黄) ในภาษาจีน

ผู้วิจัยได้รวบรวมตัวอย่างประโยคที่ประกอบด้วยสำนวนซึ่งมีคำบอกสีเหลือง (黄) จาก Center for Chinese Linguistics : CCL Corpus ของมหาวิทยาลัยปักกิ่ง ตามกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยศึกษาทั้ง 147 สำนวน และวิเคราะห์ลักษณะการใช้สำนวนจีนที่มีคำบอกสีเหลือง ออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การใช้ในแง่บวก การใช้ในแง่ลบและการใช้แบบเป็นกลาง พบว่ามีการใช้สำนวนในแง่บวก จำนวน 32 สำนวน การใช้สำนวนในแง่ลบ จำนวน 33 สำนวน การใช้สำนวนแบบเป็นกลาง จำนวน 82 สำนวน ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้

ลักษณะการใช้สำนวนจีนมีคำบอกสีเหลืองในแง่บวก และตัวอย่างประโยคที่แสดงลักษณะการใช้สำนวนในแง่บวก ดังนี้

其实，佛法就在日常生活中，不一定要在深山古寺中，黄卷青灯的修行。（ที่จริงแล้วธรรมะก็อยู่ในชีวิตประจำวัน ไม่จำเป็นต้องบำเพ็ญตบะอย่างยากลำบากอยู่ในวัดบนเขาเสมอไป) สำนวนหนังสือเหลืองหม่นไฟสลัว (黄卷青灯) มีความหมายว่า ความวิริยะอุตสาหะในการใช้ชีวิตอย่างยากลำบาก จากรูปประโยคตัวอย่าง จะเห็นได้ว่าสำนวนนี้ถูกใช้ในแง่บวก เปรียบได้กับการบำเพ็ญตบะอยู่ในวัด

不久前，我曾书一条幅送他，上面说：“黄花晚节香”，借以表达我对这位老同志的敬慕之情。（ไม่นานมานี้ ฉันเขียนหนังสือมอบให้เขาฉบับหนึ่ง บนนั้นเขียนว่า “ดอกเบญจมาศส่งกลิ่นหอมในยามวิกาล” เป็นการแสดงความเคารพของฉันที่มีต่อสหายท่านนี้) สำนวนดอกเบญจมาศส่งกลิ่นหอมในยามวิกาล (黄花晚节) มีความหมายว่า เกียรติยศในบั้นปลายชีวิต

ลักษณะการใช้สำนวนจีนมีคำบอกสีเหลืองในแง่ลบ และตัวอย่างประโยคที่แสดงลักษณะการใช้สำนวนในแง่ลบ ดังนี้

1915 年袁世凯称帝仅 83 天，不过黄粱一梦。（ในปี 1915 หยวนจื่อข่าย ได้สถาปนาเป็นจักรพรรดิเพียง 83 วัน เปรียบดังความฝันชั่วฟ้าสีเหลือง) สำนวนความฝันชั่วฟ้าสีเหลือง (黄粱一梦) มีความหมายว่า ฝันที่อยู่ไม่นาน ฝันที่ไม่เป็นจริง เช่น ประโยคตัวอย่างที่กล่าวว่า ในปี 1915 หยวนจื่อข่าย ได้สถาปนาเป็นจักรพรรดิเพียง 83 วัน เปรียบดัง ความฝันชั่วฟ้าสีเหลือง จึงเป็นการใช้สำนวนในความหมายในเชิงผิดหวัง ซึ่งเป็นลักษณะการใช้ในแง่ลบ

你这黄毛丫头说话嘴怎么这么狠，你难道没有老的那一天吗？เจ้าเด็กสาวขี้เลื่อยนี้ทำไมปากร้ายอย่างนี้ คิดว่าคนอย่างเธอมันไม่มีวันแก่หรือยังไงสำนวน 黄毛丫头 (เด็กสาวขี้เลื่อย) สำนวนนี้มีความหมายว่า เด็กสาวอายุน้อยที่ยังไม่รู้ประสา มักจะใช้ในเชิงตำหนิ ต่อว่า

ลักษณะการใช้สำนวนจีนมีคำบอกสีเหลืองแบบเป็นกลาง และตัวอย่างประโยคที่แสดงลักษณะการใช้สำนวนแบบเป็นกลาง ดังนี้

面对大自然的黄牌警告，人们比以往更痛彻地领悟了。（เมื่อเผชิญหน้ากับการเตือนใบเหลืองของธรรมชาติ ผู้คนก็ตื่นตัวอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน) สำนวนคำเตือนใบเหลือง (黄牌警告) มีความหมายว่า การเตือน การตักเตือน

况且我们自己也够标新立异的，不会不了解一个半青半黄的小妇人想的是什么。（ถึงอย่างไรพวกเราก็มีหัวคิดสมัยใหม่มากพอ จะไม่เข้าใจผู้หญิงครึ่งเหลืองครึ่งเขียวอย่างนี้ได้อย่างไร) สำนวนครึ่งเขียวครึ่งเหลือง (半青半黄) มีความหมายว่า ยังไม่สุกงอม ยังไม่ถึงเวลาอันเหมาะสม ในประโยคตัวอย่างหมายถึง เด็กผู้หญิงที่กำลัง เข้าสู่วัยสาว ซึ่งทั้งสองสำนวนสามารถใช้ในลักษณะบอกเล่าแบบเป็นกลาง

จากการวิเคราะห์ลักษณะการใช้สำนวนจีนที่มีคำบอกสีเหลือง พบว่าสำนวนส่วนใหญ่ มีการใช้ในลักษณะเป็นกลาง โดยไม่ได้แฝงอารมณ์บวกหรือลบอย่างชัดเจน ขณะที่การใช้ในแง่บวกและแง่ลบนั้นมีจำนวน

ใกล้เคียงกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสำนวนที่มีคำบอกสี 黄 มีศักยภาพในการสื่อความหมายหลากหลายตามบริบทการใช้จริง อย่างไรก็ตาม ยังพบว่าในบางกรณี ความหมายของสำนวนเมื่อถูกใช้ในบริบทจริง อาจเปลี่ยนไปจากความหมายดั้งเดิม เช่น สำนวนที่มีความหมายกลาง ๆ เมื่อใช้ในบริบทล้อเลียนหรือประชดประชัน อาจให้ความรู้สึกในแง่ลบได้

6. การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องการศึกษาสำนวนจีนที่มีคำบอกสีเหลือง (黄) : หน้า ที่ ความหมาย และลักษณะการใช้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหน้าที่และความหมายของคำบอกสีเหลือง (黄) ในสำนวนจีน ตลอดจนวิเคราะห์ลักษณะการใช้ของสำนวนเหล่านี้ในบริบทจริง โดยผู้วิจัยได้รวบรวมสำนวนจีนที่มีคำบอกสีเหลือง (黄) จำนวน 147 สำนวน ผลการศึกษาสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

คำบอกสีเหลือง (黄) จัดอยู่ในกลุ่มคำคุณศัพท์พยางค์เดียว เมื่อปรากฏในสำนวนจีนส่วนใหญ่ มักทำหน้าที่เป็นบทขยายนามมากที่สุด รองลงมาคือ กรณ บทรียา และประธานตามลำดับ ทั้งนี้ไม่พบการทำหน้าที่เป็นบทขยายกริยา หน้าที่ทางไวยากรณ์ดังกล่าวมีผลต่อการตีความความหมายของคำอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ หากคำบอกสี (黄) ทำหน้าที่เป็นส่วนขยาย มักแสดงลักษณะเฉพาะของสี เช่น สีของสิ่งของ ธรรมชาติ หรือสัตว์ แต่ในขณะเดียวกันก็สื่อความหมายแฝงทางนามธรรม เช่น ความสูงส่ง ความเรียบง่าย หรือแม้แต่ความเสื่อมโทรม นอกจากนี้ การที่ 黄 ทำหน้าที่เป็นภาคแสดงหรือภาคประธาน ยังสะท้อนถึงนัยของการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการเปลี่ยนผ่านของฤดูกาลหรือช่วงเวลา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการใช้นั้นไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการอธิบายรูปลักษณ์เท่านั้น แต่ยังสะท้อนแนวคิดเชิงวัฒนธรรมและสัญลักษณ์ที่ลึกซึ้ง

ความหมายแฝงของคำบอกสีเหลือง (黄) จากการวิเคราะห์สำนวนทั้ง 147 สำนวน พบว่าสามารถจัดกลุ่มความหมายแฝงของคำบอกสีเหลือง (黄) ได้ถึง 9 กลุ่ม ได้แก่ 1) ความเก่าทรุดโทรมหรือชดสน 2) เวลา ช่วงเวลา หรือฤดูกาล 3) แขนง 4) แม่น้ำฮวงโห 5) ความดี คุณธรรม 6) ส่วนประกอบของชื่อเฉพาะที่มีสีเหลือง 7) ทองคำ 8) คนสูงอายุ หรือเด็ก 9) ความหมายที่เกี่ยวข้องกับฮ่องเต้หรือราชสำนัก ความหมายที่พบส่วนใหญ่มีสอดคล้องกับพจนานุกรมจีนสมัยใหม่ 现代汉语词典 (2005) รวมถึงผลงานวิจัยของเจิง เหวินชว่น (2010) และหม่าหลาน (2017) โดยเฉพาะความหมายในเชิง ทองคำ และ ราชสำนัก ที่พบมากที่สุด อย่างไรก็ตาม ความหมายที่เกี่ยวข้องกับเวลาและฤดูกาลแม้พบได้ในสำนวนจีน แต่กลับไม่ปรากฏอย่างชัดเจนในงานวิจัยก่อนหน้านี้ ซึ่งอาจสะท้อนถึงความยืดหยุ่นของบริบทและการตีความสำนวนตามยุคสมัย

ลักษณะการใช้สำนวนจีนที่มีคำบอกสีเหลือง (黄) ผลการวิเคราะห์พบว่าการใช้สำนวนแบบเป็นกลาง มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือการใช้ในแง่ลบ และ แสบก ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าสำนวนที่มีคำบอกสีเหลือง (黄) มีการใช้งานอย่างหลากหลาย ไม่ยึดติดกับอารมณ์เชิงบวกหรือลบแบบตายตัว ซึ่งสะท้อนให้เห็นความยืดหยุ่นและความลึกซึ้งของการใช้ภาษาในบริบทวัฒนธรรมจีน นอกจากนี้ ยังพบว่าสำนวนบางชุดมีความยืดหยุ่นในการตีความและสามารถใช้ได้มากกว่าหนึ่งแง่ ตัวอย่างเช่น สำนวน “黄粱一梦” แม้โดยความหมายอาจเป็นกลาง แต่เมื่อใช้ในบริบทวิพากษ์วิจารณ์ ย่อมตีความเป็นแง่ลบได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ข้อนี้ชี้ให้เห็น

ว่าความหมายของสำนวนไม่เพียงขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางไวยากรณ์เท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับบริบททางสังคม และวัฒนธรรมของผู้ใช้ภาษาด้วย

กล่าวโดยสรุป งานวิจัยนี้ยืนยันได้ว่าคำบอสีเหลือง (黄) ในภาษาจีนไม่ได้มีความหมายในเชิงบวกหรือลบเพียงด้านเดียว แต่มีความเปลี่ยนแปลงทางความหมายตามบริบททางสังคม วัฒนธรรม และค่านิยมของยุคสมัย ความหลากหลายทางความหมายของคำบอสีเหลือง (黄) ในสำนวนจีนไม่เพียงแต่สะท้อน โลกทัศน์ของผู้ใช้ภาษา หากแต่ยังสะท้อน กระบวนการให้คุณค่าต่อสิ่งต่าง ๆ ในชีวิต ทั้งในมิติของความเชื่อ จริยธรรม ชนชั้น และอุดมคติ

นอกจากนี้ การทำความเข้าใจบทบาทและความหมายของสีเหลือง (黄) ในสำนวนจีน ยังช่วยเพิ่มพูนทักษะด้านการแปล การตีความ และการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ศึกษาภาษาจีนและผู้สนใจด้านภาษา และยังเป็นกุญแจสำคัญในการเปิดมุมมองต่อแนวคิดและวิถีชีวิตของชาวจีนได้อย่างลึกซึ้ง

ข้อเสนอแนะ

ควรขยายขอบเขตการวิจัยไปยังสำนวนจีนที่มีคำบอสีอื่น ๆ เช่น สีแดง (红) สีดำ (黑) หรือสีขาว (白) เพื่อเปรียบเทียบบทบาท ความหมาย และลักษณะการใช้ของคำบอสีในแต่ละสี ซึ่งอาจสะท้อนแนวคิด ค่านิยม และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมจีนในด้านต่าง ๆ ได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ควรศึกษาการเปลี่ยนแปลงของการใช้สำนวนที่มีคำบอสีในบริบทสมัยใหม่ เช่น ในสื่อออนไลน์ หรือภาษาพูด เพื่อให้เห็นถึงพัฒนาการและการปรับตัวของสำนวนจีนร่วมสมัย

บรรณานุกรม

- ชนัญฐากุล พรทิพย์พานิช, เฟื่องฟ้า เขาวงศ์, ธนภรณ์ แสงรักษา, ธาราเทพ อ่ำพลผล, และมานิตรา เรืองพงษ์. (กรกฎาคม - ธันวาคม 2566). “กระบวนการทางปริชาณที่ใช้ถ่ายทอดความหมายของคำเรียกสีในภาษาจีนกลาง.” วารสารฟ้าเหนือ, 14(2), หน้า 61-80.
- ปานชีวา บุตรราช. (มกราคม-มิถุนายน 2565). “คตินิยมเรื่องสีในศิลปะและวัฒนธรรมจีน.” วารสารศิลป์ พีระ ศรี, 10(1), หน้า 180-212.
- เม้งเต๋ย หลี, สนิท สัตโยภาส, และขวัญใจ กิจชาลารัตน์. (มกราคม - มิถุนายน 2563). “การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนกับสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับสี.” พิษเนศวร์สาร, 16(1), หน้า 27-36.
- อารีย์ พรหมรอด. (มกราคม-พฤษภาคม 2553). “การศึกษาเกี่ยวกับคำบอสีแดง ‘红’ hóng ในภาษาจีนปัจจุบัน.” วารสารอักษรศาสตร์, 32(1), หน้า 91-120.
- อารีย์ พรหมรอด. (มกราคม-พฤษภาคม 2554). “คำบอสีในภาษาจีน.” วารสารอักษรศาสตร์, 33(1), หน้า 141-170.
- 曹先擢. 《现代汉语词典》[M]. 北京: 商务印书馆, 2005.
- 程文宣. 关于颜色词“黄”的语义研究 [硕士学位论文]. [D]. 长春: 吉林大学, 2010.
- 桂永霞. 语言的模糊性与建设中华“黄色文化”. [J]. 文化文学研究, 2012, (1): 145-146.
- 郎昆. 西方文化对汉语“黄色”内涵的重构. [J]. 文化集萃, 2021, (4): 53-55.

- 丽王. 透视汉语黄色词族的文化内涵. [J]. 三明学院学报, 2008, (3): 54–56.
- 刘月华. 《实用现代汉语语法》[M]. 北京: 商务印书馆, 2001.
- 马兰. 汉语中黄色的文化意蕴. [J]. 学语文, 2017, (12): 80–82.
- 说词解字辞书研究中心. 《成语大词典》[M]. 北京: 华语教学出版社, 2019.
- 杨亚平, 杨雪. 浅析汉泰“黄”颜色词对比及教学. [J]. 汉字文化, 2022, (7): 24–25.
- 中华文库. (2025 年 4 月 30 日). 刘义庆《世说新语·伤逝》:
<https://www.zhonghuashu.com/wiki/世说新语-伤逝>
- 中华文库. (2025 年 4 月 30 日). 沈既济《枕中记》:
<https://www.zhonghuashu.com/wiki/枕中记>
- 中华文库. (2025 年 4 月 30 日). 《尹文子·大道上》:
<https://www.zhonghuashu.com/wiki/尹文子-大道上>

Author (1) Information (第一作者信息)

	Name and Surname (姓名) : SUNTAREE SRIVANTANEYAKUL
	Highest Education (最高学历) : Doctor of Arts (Linguistics and Applied Linguistics)
	University or Agency (任职院校或单位) : School of Liberal Arts, University of Phayao
	Field of Expertise (专业领域) : – Chinese Language – Teaching Chinese as a Foreign Language
	Address (地址) : 55/29 M. 8 T. Maeka A. Muang Phayao 56000

Author (2) Information (第二作者信息)

	Name and Surname (姓名) : DARUNEE BUNKRONG
	Highest Education (最高学历) : D.Lit. Chinese Literature (Overseas Hua Yu and Chinese Language and Culture Teaching)
	University or Agency (任职院校或单位) : School of Liberal Arts, Walailak University
	Field of Expertise (专业领域) : – Overseas Hua Yu – Chinese Language – Culture Teaching
	Address (地址) : 89/20 M. 11 T. Thasala A. Thasala , Nakorn Sri Thammarat 80160

